

ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

На правах рукопису

СОКОЛОВ Микола Олександрович

**КОМПЛЕКСНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА
МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЯК ОСНОВА УПРАВЛІННЯ
СОЦІАЛЬНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ**

**Спеціальність: 08.02.03 - "Управління, планування та державне
регулювання економіки"**

АВТОРЕФЕРАТ

**дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук**

Харків - 1997

338.2.

2

AB 36.797

Дисертацією є рукопис
Робота виконана в Харківському

ЛННБ України ім.В.Стефаника

Науковий керівник -

доктор
00760962 (U)
БАБИЧ Володимир Петрович

Офіційні опоненти -

доктор економічних наук, професор
СИВИЙ Володимир Борисович

кандидат економічних наук
ПЕТРЕНКО Юрій Олегович

Провідна організація -

Харківський державний економічний
університет.

Захист дисертації відбудеться "21" лютого 1997 р. о 16 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 02.02.10 в Харківському державному університеті за адресою: 310002, м.Харків, вул.Миросецька, 1, ауд.3-63.

З дисертацією можна ознайомитися в центральній науковій бібліотеці Харківського державного університету: 310077, м.Харків, пл.Свободи, 4.

Автореферат розісланий "12" січня 1997 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

А.Б.Кац

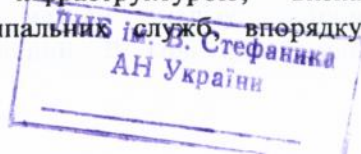
1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ.

1.1. Актуальність теми. Розвиток ринкових відносин в Україні, зміна форм власності, формування нового правового, нормативного і науково-методичного простору ставить перед муніципальними органами ряд нових завдань. До таких, в першу чергу, слід віднести проблему підвищення ефективності управління соціально-економічним розвитком населених пунктів. Ця проблема, виходячи з її змісту, повинна розглядатися як комплексна, що включає в себе декілька взаємопов'язаних і взаємообумовлених складових.

Перш за все необхідно виділити проблему фінансування інженерно-транспортної, соціальної і культурно-побутової інфраструктури, а також окремих соціальних проектів і програм. Постійне зменшення питомої ваги місцевих бюджетів в державному (34,5 % по прибутковій частині в 1994 році проти 60,7 % в 1991 році), скорочення виробництва, низький рівень фінансової і податкової дисципліни, в значній мірі ускладнюють виконання місцевих бюджетів. У відповідності з Постановою Верховної Ради N 260/96-ВР від 3 липня 1996 року "Про основні напрямки бюджетної політики на 1997 рік", головним завданням визначено забезпечення фінансовими ресурсами діяльності соціально-культурної сфери, виходячи з гарантованого мінімального рівня соціальних послуг. Але, практична відсутність нормативно- методичної бази в частині обґрунтування розмірів і структури місцевих бюджетів ускладнює вирішення питань поліпшення фінансування соціальної сфери.

Виходячи з цього, завдання полягає в розробці і обґрунтуванні нової концепції бюджетної політики, а також підходів до формування та використання позабюджетних коштів. Виключну актуальність мають, з одного боку, визначення пріоритетів в розвитку соціальної інфраструктури, а з іншого - оцінка і вибір найбільш ефективних напрямків використання обмежених фінансових та матеріальних ресурсів.

Другим важливим напрямком є розробка системи управління міською соціально-економічною інфраструктурою, визначення компетенції і повноважень муніципальних служб, впорядкування

джерел фінансування і відшкодування загальноміських витрат на основі принципів фінансового менеджменту.

Не менш важливою є проблема розробки і впровадження економічного механізму взаємовідносин між органами місцевого самоврядування і суб'єктами господарювання, які розташовані на території населеного пункту.

Основою успішного вирішення перелічених завдань, на наш погляд, можна вважати комплексну соціально-економічну оцінку територій населеного пункту, сутність якої полягає в аналізі всієї діючої міської інфраструктури з точки зору фактичного і потенційного найбільш ефективного використання територій з наступним їх зонуванням по факторах капіталомісткості, прибутковості та інвестиційної привабливості.

Але, до цього часу не напрацьовані відповідні методичні рекомендації щодо проведення комплексної соціально-економічної оцінки міських територій, які б адекватно відображали поточний стан і особливості економічних відносин, що склались в Україні.

Таким чином, актуальність дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні методологічних підходів і розробці методичних рекомендацій проведення комплексної соціально-економічної оцінки міських територій як основи вдосконалення системи управління соціальною інфраструктурою.

1.2. Мета та завдання дослідження дисертаційної роботи полягають в дослідженні теоретичних основ і розробці методичних рекомендацій по проведенню комплексної соціально-економічної оцінки міських територій як інформаційної основи вдосконалення системи управління соціальною інфраструктурою.

У відповідності з поставленою метою були визначені такі завдання:

- дослідити основи категорії, що визначають соціально- економічну сутність міста, а також визначити межу їх трансформації в умовах перехідної економіки;

- визначити зміст і межу використання результатів комплексної соціально-економічної оцінки міських територій;

- проаналізувати науково-методичні підходи до комплексної соціально-економічної оцінки міських територій з обґрунтуванням можливості використання рентної концепції;

- визначити склад і структуру рентоутворюючих факторів, які визначають відносну соціально-економічну оцінку ділянок міських територій;

- удосконалити принципи і методи зонування міських територій по їх капіталомісткості, прибутковості і інвестиційній привабливості;

- розробити підходи до моделювання розвитку соціальної інфраструктури на підставі інтегрального і локальних показників соціально-економічної цінності міських територій;

- запропонувати заходи по вдосконаленню економічного механізму управління розвитком соціальної інфраструктури.

1.3. Предметом дослідження є соціально-економічні відносини, що виникають в процесі експлуатації міських територій, а також критерії і показники ефективності управління соціальною інфраструктурою.

1.4. Об'єктом дослідження є кількісні і якісні чинники міських територій, економічні показники функціонування промислових підприємств і об'єктів соціальної інфраструктури міста.

В якості інформаційної основи об'єкту дослідження використовувались показники роботи міського господарства Сум, Конотопа, Шостки, а також узагальнені дані по містах України.

1.5. Теоретичною і методологічною базою проведення досліджень є фундаментальні праці вітчизняних і зарубіжних вчених, які вивчали механізм і закономірності соціально-економічного розвитку, питання управління соціальною сферою і економічної оцінки міських територій: А.Маршалла, П.Мерлена, Д.Еккерта, Й.Тьюнена, К.Маркса, А.А.Сегедінова, С.І.Кабакової, О.М.Рудницького, В.П.Бабича, А.П.Огаркова; дослідження в галузі оцінки економічної ефективності В.В.Новожилова, Д.С.Львова, І.І.Лукінова, а також фундаментальні дослідження з економічних питань оптимізації природокористування К.Г.Гофмана, А.О.Гусева та ін.

Для досягнення мети і вирішення завдань, що були поставлені в роботі, застосовувались наступні методи аналізу: економічний, розрахунково-аналітичний, статистичний. В ході досліджень були

використані статистичні дані Міністерства статистики України, Сумського обласного управління статистики, дані управлінь і служб Сумської обласної державної адміністрації, а також первинні дані, зібрані та узагальнені автором.

1.6. Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає в наступному:

- визначені роль і місце комплексної соціально-економічної оцінки міських територій в загальній системі управління соціальною інфраструктурою;

- проведена класифікація рентоутворюючих факторів і визначений їх вплив на соціально-економічну оцінку міських територій;

- розроблена методика врахування локальних та інтегрального показників, які характеризують відносну соціально-економічну оцінку ділянок міських територій;

- розроблена методика зонування міських територій, яка базується на принципі "квадрату", а також запропоновані напрямки використання інформації по зонуванню при управлінні соціальною інфраструктурою;

- запропоновані загальні підходи до моделювання розвитку міської інфраструктури, в тому числі і на основі розробки бізнес-плану території.

1.7. Практичне значення дослідження полягає в тому, що отримані результати дозволяють вдосконалити систему управління соціальною інфраструктурою, а саме: приймати науково обгрунтовані підходи до формування місцевих бюджетів; визначити першочергові напрямки розвитку соціальної інфраструктури міст.

Наявність необхідного довідково-інформаційного матеріалу і конкретних оцінок, дозволяють використовувати запропоновані методичні рекомендації без суттєвих доопрацювань.

Результати дисертаційного дослідження були використані при розробці "Програми першочергових дій по вдосконаленню діяльності закладів охорони здоров'я Сумської області і раціональному використанню коштів державного бюджету в сучасних соціально-економічних умовах", "Заходи щодо реалізації в Сумській області основних положень Програми діяльності Кабінету Міністрів України

на 1997 рік"; "Концепції розвитку вищої школи в Сумській області"; виконанні науково-дослідної роботи «Державне регулювання ринкових відносин в Україні» (№ ДР ДРІА01008714Р).

1.8. Апробація і впровадження результатів досліджень. Результати досліджень, наукові положення дисертації і висновки доповідались на: 13-й щорічній науково-практичній конференції "Актуальные проблемы экономики природопользования" (м.Суми, 1996 р.); IV Українській науково-технічній конференції "Применение пластмасс в строительстве и городском хозяйстве" (м.Харків, 1996 р.); III Міжнародній науково-практичній конференції "Информационные ресурсы: создание, интеграция и использование" (м.Гута, 1996 р.); Міжнародній конференції- семінарі "Проблемы и перспективы формирования цивилизованного общества в Украине"(м.Харків, 1996 р.).

1.9. Публікації. По результатах проведених досліджень опубліковано 10 наукових праць.

1.10. Структура і зміст роботи. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаної літератури і додатків.

У вступі обгрунтована актуальність дисертаційного дослідження, сформульовані мета і завдання, характеризуються наукова новизна і практичне значення отриманих результатів.

В першому розділі - " Соціально-економічна оцінка міських територій як основа управління соціальною інфраструктурою" обгрунтована необхідність удосконалення управління соціальною інфраструктурою. Визначені роль і місце комплексної соціально-економічної оцінки міських територій в управлінні соціальною інфраструктурою. Виконаний аналітичний огляд методологічних і науково-методичних підходів до комплексної соціально- економічної оцінки міських територій. На підставі аналізу даються висновки про переваги рентного підходу. Дається визначення сутності комплексної соціально-економічної оцінки і перелік економічних проблем, при вирішенні яких використання результатів оцінки вважається доцільним.

В другому розділі - "Методичне і інформаційне забезпечення комплексної соціально-економічної оцінки міських територій" - виконаний аналіз складу і структури рентоутворюючих факторів;

дається обґрунтування ступеню їх впливу на визначення соціально-економічної цінності території. Визначаються джерела інформаційного забезпечення процедури комплексної соціально- економічної оцінки; пропонується методика індексації вартісних показників розвитку соціальної інфраструктури. Пропонуються науково методичні підходи до визначення локальних (пофакторних) та інтегрального коефіцієнтів, на підставі яких здійснюється диференціювання соціально-економічної оцінки територій.

В третьому розділі - "Вдосконалення системи управління соціальною інфраструктурою" -опрацьовані методичні підходи і описується процедура зонування міських територій, яка базується на принципі "квадрату". Пропонується оригінальна економіко-математична модель прогнозування розвитку соціальної інфраструктури. Визначаються можливі джерела і даються рекомендації по вдосконаленню системи фінансування соціальних проектів і програм.

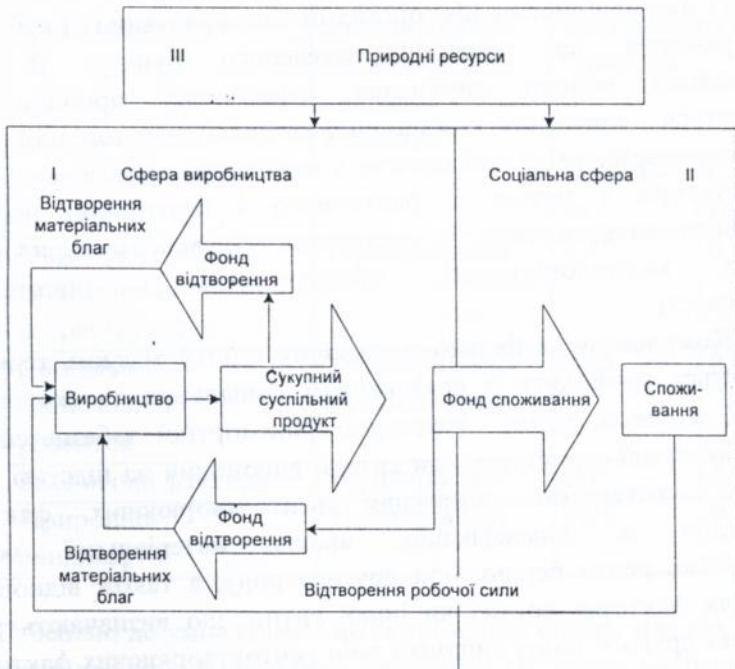
В дисертації містяться висновки, отримані в результаті досліджень, та практичні пропозиції по вдосконаленню системи управління соціальною інфраструктурою.

2. ЗМІСТ І ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. В дисертації проведений докладний аналіз таких категорій як місто, міське господарство, соціальна інфраструктура, соціально-економічна оцінка. Ці терміни широко використовуються в спеціальній та економічній літературі. Разом з тим, до цього часу не прийняті узагальнені універсальні визначення. Це, на наш погляд, неможливо зробити тому, що вказані категорії, з одного боку, визначають динамічні системи, еволюціонуючі в часі, а з іншого - є багатоякісними самі по собі. В залежності від поставлених завдань можуть виділятися ті або інші сторони (якісні визначеності). При цьому точність результатів досліджень і кінцевих висновків залежить, як правило, від ступеню однозначності визначення категорій стосовно вирішуваних завдань.

Відносно проблем управління соціальною інфраструктурою місто нами розглядається як територіальна соціально-економічна система.

При цьому пропонується розподіл єдиної системи на дві головні складові частини: соціальну та виробничу. Зважаючи те, що виробничий процес, в загальному вигляді, неподільний в часі та просторі, такий розподіл є умовним. Дійсно, соціальна сфера являє собою місце відтворення та підготовки до залучення в наступний виробничий цикл одного з найважливіших економічних ресурсів - робочої сили (мал.1).

Мал.1. Характер основних зв'язків у виробничій і соціальній сфері

Цей зв'язок, по суті, можна вважати основним в виробничому процесі. Оскільки виробництво функціонує заради забезпечення фонду споживання, остільки управління в соціальній сфері є елементом управління глобальним виробничим процесом хоча б через зв'язок "відтворення робочої сили", і спрямоване на оптимізацію використання сукупного суспільного продукту.

В дисертації показано, що основні проблеми управління соціальною інфраструктурою в сучасних умовах полягають в об'єктивній необхідності розробки нових підходів до її фінансування, в безпосередньому вдосконаленні системи управління міською соціально-економічною інфраструктурою і впровадженні економічного механізму взаємовідносин між органами самоврядування і суб'єктами господарювання на території населеного пункту. В якості інформаційної основи вирішення перелічених проблем нами пропонується проведення комплексної соціально-економічної оцінки міських територій, зміст якої полягає у всебічному аналізі всієї міської інфраструктури з метою її фактичного і потенційно найбільш ефективного використання, з наступним зонуванням території по факторах капіталомісткості, прибутковості і інвестиційної привабливості.

2.2. Комплексну соціально-економічну оцінку міських територій пропонується проводити з врахуванням соціальних та екологічних факторів, а також рівня інженерно-транспортної забезпеченості. Аналіз факторної структури в дисертації виконаний на підставі таких положень: системність виділення рентоутворюючих факторів; безпосередня їх класифікація; аналіз матеріальної основи диференційної ренти першого та другого роду, а також відношення конкретних факторів до тієї чи іншої групи, що визначають ренту першого та другого роду; динаміка змін рентоутворюючих факторів в часі та просторі.

Як правило, при моделюванні міста в проекції на територію виділяють безпосередньо територіальну і функціональну підсистеми. При цьому, територіальну і функціональну підсистеми обумовлюють "свої" фактори. Співставлення територіального і функціонального принципів структурного поділу утворює багатоступеневу сітчасту

модель, здатну створити передумови для досягнення позитивних результатів при соціально-економічній оцінці міських територій. Таким чином, системний підхід до виділення рентоутворюючих факторів дозволяє провести їх класифікацію по територіальним і функціональним ознакам. Ці ж ознаки визначають сутність матеріальної основи диференційної ренти першого і другого роду.

Таблиця 1

Класифікація соціально-економічних факторів міської інфраструктури і значення вагових коефіцієнтів

№	Соціально-економічні фактори	Співвідношення до територіальної або функціональної підсистем	Вагові коефіцієнти по типу використання території	
			Промзона	Селітебна територія
1	Інженерно-транспортна інфраструктура	Територіальна	0,4	0,2
2	Соціально-економічний розвиток	Територіально-функціональна	0,25	0,4
3	Екологічні фактори	Територіальні	0,1	0,5
4	Природно-ландшафтні	Територіальні	0,25	0,25

Стосовно до умов соціально-економічної оцінки міських територій дифренту першого роду можна визначити як "ренту місцеположення". Хоча місто являє собою динамічну систему, але в умовах сформованої і відносно постійної соціально-економічної інфраструктури, трансформаційні процеси протікають повільно. На цій підставі рента місцеположення носить стійкий, фіксований характер. Можна стверджувати, що дифрента першого роду формує фактори, які відносяться до територіальної підсистеми. На підставі права

комунальної власності на міську територію, дифрента першого роду повинна надходити до прибуткової частини місцевих бюджетів (або до спеціальних позабюджетних фондів).

Матеріальною основою дифренти другого роду є додатковий прибуток, пов'язаний з різницею в продуктивності праці за рахунок додаткових капіталовкладень. Її формують фактори, що відносяться до функціональної підсистеми. На цій підставі рента функціонального використання (якщо таке використання відповідає правовим і нормативним актам) повинна, як правило, залишатися в розпорядженні підприємств. В таблиці 1 наведений перелік і вагові коефіцієнти рентоутворюючих факторів.

2.3. Важливе значення при розробці методичних підходів до комплексної соціально-економічної оцінки міських територій має встановлення вагових коефіцієнтів рентоутворюючих факторів. Для цього, в дисертаційній роботі проведений факторний аналіз, який складався з двох етапів. На першому етапі виконувалась оцінка факторної структури - кількості факторів, необхідних для пояснення зв'язків між спостережуваними змінними і факторними навантаженнями. Всього було відібрано 16 факторів і визначені найбільш типові райони - міста Сумської області і України. При цьому враховувався комплекс із 27 найбільш характерних економічних ознак, що відображають територіальні показники, чисельність і зайнятість населення, якість і розміри населених пунктів, забезпеченість об'єктами соціальної сфери і т.п. На другому етапі виконувалась оцінка самих факторів на підставі соціологічних опитувань жителів міст Суми, Шостка, Конотоп. В таблиці 1 наведені результати визначення вагових коефіцієнтів по групах рентоутворюючих факторів.

2.4. Основний розрахунковий принцип комплексної соціально-економічної оцінки полягає у визначенні відносних коефіцієнтів, які характеризують інтенсивність дії рентоутворюючих факторів. Під "інтенсивністю" в дисертаційній роботі ми розуміємо щільність інженерно-транспортних комунікацій, забезпеченість об'єктами соціальної інфраструктури, кількісні характеристики якості навколишнього середовища.

Значення корегуючих коефіцієнтів, що характеризують інтенсивність дії рентоутворюючих факторів по окремим зонам міста Суми

Межі зони	Значення коригуючих коефіцієнтів				
	K ₁	K ₂	K ₃	K _i	
				пром-зона	селітебна територія
Центр міста	1.18	0.9	1.23	0.77	0.86
9-й мікрорайон	1.18	-	1.02	0.66	0.64
Хіммістечко	0.8	0.88	1.06	0.6	0.72

K₁ - інженерно-транспортна інфраструктура;

K₂ - екологічні фактори;

K₃ - соціальна інфраструктура;

K_i - інтегральний коефіцієнт.

Комплексна соціально-економічна оцінка виконується в два етапи. На першому етапі ведуться розрахунки відносної зміни дифренти. При цьому, проводяться розрахунки зміни дифренти першого роду - ренти місцеположення, і показники зміни дифренти другого роду - ренти функціонального використання об'єктів соціально-економічної інфраструктури. В результаті проведених розрахунків формують матрицю коефіцієнтів, що показують відносну зміну по території міста дії рентоутворюючих факторів. На другому етапі формується матриця локальних (пофакторних) коефіцієнтів, які характеризують відхилення рентоутворюючих факторів відносно вибраної бази. Шляхом додавання в межах виділеної зони (квадрата) локальних коефіцієнтів з врахуванням їх вагового значення, визначається показник, що характеризує інтегральну відносну соціально-економічну оцінку міських територій.

Запропонований підхід звільняє від необхідності розрахунків абсолютних показників рентного доходу, що значно спрощує процедуру, забезпечуючи, при цьому, високу ступінь достовірності отриманих результатів.

В таблиці 2 наведений фрагмент розрахунків по комплексній соціально-економічній оцінці території міста Суми.

2.5. В дисертації пропонується три підходи до моделювання розвитку міської соціальної інфраструктури: бізнес-плани розвитку території; цільове комплексне програмування; економіко-математичне моделювання.

Бізнес-план території являє собою докладний аналіз стану виробничої і соціальної сфери міста з визначенням "вузьких" місць, а також можливих джерел і обсягів фінансування соціальної інфраструктури при досягненні відповідних показників функціонування виробничої сфери.

Цільове комплексне програмування пропонується розглядати як окрему але самодостатню складову частину індикативно-прогнозного планування при вирішенні поточних завдань в частині управління соціальною інфраструктурою.

Економіко-математичне моделювання полягає у тому, що для кожного окремого квадрату на які розбита територія, будується послідовність "вхідні дані - локальні показники - інтегральні показники". Вихідні дані являють собою сукупність первинної статистичної інформації, яка може бути оперативно визначена і скоригована. До вихідних даних відносяться показники, що характеризують стан інженерно-транспортної мережі, власне соціальної інфраструктури (наприклад, кількість одиниць громадського транспорту, які проходять за добу у даному квадраті, кількість торгових об'єктів; перепускна спроможність проїзної частини; відношення площ житлових і виробничих споруд). Особливість вхідної інформації полягає в тому, що вона може бути отримана методом прямого розрахунку або безпосередніх вимірів.

Локальні показники будуються на підставі вихідних даних і відображають основні напрямки розвитку соціально-економічної інфраструктури міста: забезпеченість інженерно-транспортними комунікаціями; соціальні фактори; екологічний стан в квадраті, - і розраховуються по формулі:

$$L = \sum_{i=1}^n \lambda_i d_i \quad (1)$$

де L - локальний показник; d_i - вхідний показник, що описує i -у первинну характеристику; i - порядковий номер первинної характеристики; n - кількість первинних характеристик; λ_i - ваговий коефіцієнт i -ої первинної характеристики в локальному показнику.

Інтегральним показником соціально-економічного рівня розвитку в квадраті є цільова функція, яка кількісно визначається як:

$$Y_k = Lin_{ж_k} \cdot \gamma_{інж_k} + Lсоц_k \cdot \gamma_{соц_k} + Leкол_k \cdot \gamma_{екол_k} \quad (2)$$

де Y_k - цільова функція для k -го квадрату; $Lin_{ж_k}$, $Lсоц_k$, $Leкол_k$ - локальні показники забезпеченості інженерно-транспортними комунікаціями; соціального та екологічного стану в k -ому квадраті відповідно; $\gamma_{інж_k}$, $\gamma_{соц_k}$, $\gamma_{екол_k}$ - вагові коефіцієнти відповідних рентоутворюючих факторів.

Побудована таким чином економіко-математична модель може бути використана при вирішенні двох завдань. Перше. Модель дозволяє оцінити вплив вихідних параметрів на значення цільової функції. Друге. При зміні цільової функції, яка може бути визначена експертним шляхом або по побічних ознаках, проводиться аналіз причин таких змін. По суті запропонована економіко-математична модель описує процедуру комплексної соціально-економічної оцінки в динаміці. На практиці це дозволить оперативно приймати обгрунтовані рішення по розподілу фінансових потоків, спрямованих на нівелювання структурних зрушень, що викликані зміною вихідних параметрів. Крім того, економіко-математичне моделювання дозволяє забезпечити наукове обгрунтування нормативної бази формування місцевих бюджетів.

3. ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

3.1. Комплексна соціально-економічна оцінка повинна розглядатися як інформаційна основа рішення завдань по вдосконаленню системи управління соціальною інфраструктурою.

3.2. Результати комплексної соціально-економічної оцінки можуть бути використані при вирішенні таких питань як:

- розробка генеральних індикативно-прогнозних планів і цільових комплексних програм соціально-економічного розвитку населених пунктів;
- визначення містобудівної якості окремих міських ділянок, розробка кадастрів населених пунктів і геоінформаційних систем;
- зонування міських земель по абсолютній ренті та відносним рентоутворюючим чинникам, що враховують інженерно-транспортну і культурно-побутову насиченість інфраструктури, рекреаційну та екологічну привабливість території та таке інше;
- диференціювання ставок земельного податку і орендної плати за користування міськими ділянками, визначення нормативної ціни землі;
- визначення вартості міських ділянок на первинному та вторичному ринках нерухомості;
- експертна оцінка приватизаційної і ринкової вартості об'єктів нерухомості, майнових прав і бізнесу;
- оцінка інвестиційної вигідності проектів.

4. ПЕРЕЛІК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

З теми дисертації опубліковані такі праці:

4.1. Информационное обеспечение системы государственного регулирования в регионе / Информационные ресурсы: Создание, интеграция и использования: Тез.докл. III междунауч.-практ. конф. 25 февраля - 1 марта 1996. - Гута, 1996. - С.23-35. (в співавт.).

4.2. Научно-методические подходы к определению социально-экономической ценности городских территорий / Применение пластмасс в строительстве и городском хозяйстве: Тез.докл. IV Украинской научн.-техн.конф. 3-5 октября 1996. - Харьков, 1996. С.110-112.

4.3. Основные положения совершенствования методики социально-экономической оценки городских территорий/Применение пластмасс в строительстве и городском хозяйстве: Тез.докл. IV Украинской научн.-техн.конф. 3-5 октября 1996. - Харьков, 1996. с.106-110 (в співавт.).

4.4. Учет экологических факторов при комплексной социально-экономической оценке городских территорий / Актуальные проблемы

экономики природопользования: Труды 13-ой ежегодн. научн.-практ. конф. 21-23 мая 1996.- Сумы, 1996. - С.193-194.

4.5. Методические подходы к учету факторов инженерно-транспортной инфраструктуры при проведении комплексной социально-экономической оценки городских территорий. / Коммунальное хозяйство городов. - Харьков: ХДАМГ, 1996. - № 7. - С.47-50.

4.6. Проблемы управления подготовкой кадров в современных условиях / Проблемы и перспективы формирования цивилизованного общества в Украине: Сборн. научн. трудов международной конференции-семинара 19-21 ноября 1996.- Харьков, 1996.- С.81-83

4.7. Системный подход к планированию и управлению социальной сферой / Проблемы и перспективы формирования цивилизованного общества в Украине: Сборн. научн. трудов международной конференции-семинара 19-21 ноября 1996.- Харьков, 1996. - С.15-17. (в співавт.)

4.8. Шкільне обслуговування Сумської області: соціально-географічне дослідження.- Суми, 1996.- 97 с. (в співавт.)

АННОТАЦИЯ

Соколов Н.А. Комплексная социально-экономическая оценка городских территорий как основа управления социальной инфраструктурой. Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.02.03 "Управление, планирование и государственное регулирование экономики". Харьковский государственный университет. Харьков. 1997.

Защищаются теоретические и научно-методические положения по комплексной социально-экономической оценке городских территорий. Определены роль и место комплексной социально-экономической оценки и классифицированы факторы социальной инфраструктуры. Предложены методические подходы к определению локальных (пофакторных) и интегрального коэффициентов, отражающих интенсивность действия рентаобразующих факторов. Предложен метод зонирования городской территории, основанный на принципе "ячейки". Разработана экономико-математическая модель

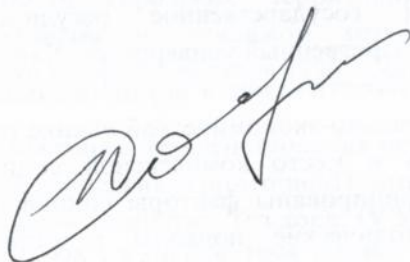
прогнозування розвитку соціальної інфраструктури. Определены основные направления совершенствования системы управления социальной сферой.

ANNOTATION

Sokolov N.A. "Complex social and economic estimation of urban territories as a basis of management by social infrastructure". The dissertation on searching of a scientific degree of the candidate of economic sciences on a speciality 08.02.03 " Management, planning and state regulation of economy". Kharkov State University. Kharkov. 1997.

Theoretical, scientific and methodical approaches to the complex social economic estimation of urban territories are proposed. The role and place of a complex social economic estimation are determined and factors of social infrastructure are classified. The methodical approaches to the definition of local and integrated coefficients, which reflected the intensity of influence of rent forming factors, are proposed. The method of urban territory zoning, based on a principle of "cell", is proposed. Economic and mathematical model of forecasting of social infrastructure development is worked out. The basic directions of perfection of system of the social sphere management are determined.

Ключові слова: міські території, соціальна сфера, рентоутворюючі фактори, комплексна соціально-економічна оцінка, зонування, моделювання, управління.

СОКОЛОВ Микола Олександрович

**КОМПЛЕКСНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ
ЯК ОСНОВА УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ.**

Спеціальність: 08.02.03 - "Управління, планування та державне регулювання економіки".

Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук.

Підп. до друку 13.01.97. Формат 60x84/16. Папір офсетний № 1. Офсет. друк. Умов.друк.арк. 1,16.
Облік.-вид.арк. 1,12. Вид.№ 3. Тираж 100 прим.

Віддруковано у ВВП "Мрія-1" ЛТД. 244030; м. Суми, Кузнечна, 2.

440579

AB 36.797

AB 36.797